

„Edinost“

zheja enkrat na dan, razen nedelj in piznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrť leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnina je plačevati naprej. Na naročbe brez priloge naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč).

Telefon št. 579.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Raznoterosti iz Dalmacije.

Evo me! gospod urednik, da ne boste mislili, da me ni več med živimi! Evo Vam nekoliko novosti iz Dalmacije!

Občinske volitve so, hvala Bogu, povsod dovršene, nu, ostavljajo skoro povsod za seboj žalostnen dokaz, da v Dalmaciji niso stvari tako v redu, kakor bi bilo želeli.

Kakor Vam je znano, tu v Dalmaciji imamo raznih strank, katere nam rastejo kakor gobe po dežju. Narodna stranka je najjača, seveda, ker je vladina stranka. Potem imamo: pravaško stranko, najčisteje pravaše, konservativne Srbe, radikalne Srbe in naposled avtonomaško, ali boljše rečeno, italijansko stranko, ki ima, kar se tiče domoljubja in odločnosti, največ v sebi.

Vse te stranke so bile v loju ena proti drugi in skoro vsaka od teh se je posluževala sredstev, katerih ne sme in ne more odobravati nobeden pravi Slovan.

Čudom sem se čudil, kako se more narodna stranka vezati s tako imenovanimi avtonomaši, ki predstavljajo Italijane v Dalmaciji! Narodna stranka ne pripoznava avtonomašev v Dalmaciji, ali vendar sklepa z njimi kompromise proti pravašem!! Kaj pravite k temu?! Ali isto je naredila tudi pravaška stranka, samo da zmaga nad narodno stranko! Čudno in čudno ali resnično. Kje so tukaj ideali, kje načela?! Nu, seveda, konec volitvam je bil ta, da je v resnici zmagala vladna povsodi in kjer je hotela.

Najzlastnejša in črna pika na zadnjih občinskih volitvah ostane ta, da so zadarsko občino zopet prepustili Italijanom. Zadarski Hrvatje bi se morali priti učiti k Vam v Trst, kako se mora delati za narod, kako boriti proti narodnemu sovražniku, ako se hoče zmagati!

Dasi imajo Hrvatje tudi v tej občini večino, vsaj v 3. in 1. razredu, vendar so občino kar meni nič tebi nič prepustili Italijanom!

Narodna stranka se ni hotela mešati, kajti dobila je bržkone od vlade svoj »veto«, pravaška stranka pa ni imela nikake korajže. Pomislite, da imamo v Zadru deželni odbor, da imamo mnogo deželnih in par državnih poslancev, ali niti eden si ne upa začeti boja proti Italijanom v Zadru! Vsa, pa vsa okoličja je hrvatska in tukaj nimamo niti enega občinskega poslanca. Med narod in za narod bi morali niti poslanci, ali tega v nas v Dalmaciji ni in bojim se, da tudi ne bo tako hitro. O tem za danes dovolj.

Statistika pravi, da je v Dalmaciji toliko in toliko tisočev Hrvatov in samo 16 tisočev Italijanov. Gospod urednik, verujte mi, da jaz ne morem skoraj niti verjeti tej statistiki. Je-li mogoče, da pešice Italijanov nabira vsako leto na tisoče in tisoče goldinarjev za »Zalego nazionale«?

Hrvatje pa, katerih je najmanj 30-krat toliko, tu in tam ne naberejo niti sto goldinarčkov za velevažno družbo sv. Cirila in Metoda.

Pomislite samo to! Pred nekolikimi tedni sem skočil iz Spljeta v Šibenik. Isti dan je moral imeti odbor »Lege nazionale« svoj ples v gledališču. Da vam povem, kaj se je zgodilo:

V lepem, skoro čisto hrvatskem mestecu živi nekoliko Italijanov, posestnikov; in ti Italijanci imajo lepo gledališče v svojih rokah in najlepšo dvorano v Šibeniku. Hrvatje, večina, nimajo nič, niti lepo urejene dvorane ne. Gasilec so imeli navadno vsako leto svoj ples v gorimenovanem gledališču; letos so jim sicer tudi dajali gledališče ali samo s pogojem, da ne smejo razbeseliti niti ene narodne zastave. Seveda, da so se temu pošteno uprli, kajti plačati in ne smeti zapovedati, to ni prav. Nu, Italijanci niso hoteli odnehati od svojih

zahtev in s tem so šli na led: klin s klinom je rekla šibeniška občina in tukaj so se pokazali Hrvatje prave može. Upraviteljstvo gledališča je bilo namreč dolžno občini lepo svotico za vodo; občina je poslala italijanskemu odboru upraviteljstva račun, da ga poravnava v teku 24 ur. Ker pa odbor ni tega storil, so lepo presekali cevi vode vada pred gledališčem in tako so Italijanci ostali brez vode, na kar jim je okrajno glavarstvo moralo za- braniti ples v gledališču, a tudi ognjegnsci so se obvezali, ne služiti jim v istem.

Ker imajo pa Italijanci svoj »kasino« in tukaj svojo krasno dvorano, imeli so v tej ples; in čujte in strmite, koliko so nabrali za »zalego«: 3000 kron! Ne vem, da-li je vsa Dalmacija letos in dosedaj nabrala toliko za »družbo sv. Cirila in Metoda«. Skoraj, da bi dal prav »Dalmati«, ki piše ob priliki slabo vspele veselice sv. Cirila in Metoda: »Ma i fatti dimostra anche, che il patriottismo dei croati ha un certo limite e si arresta precesamente al sacro confine del sacrificio pecunario«.

Gibati se je začelo, ali daleč, daleč smo se za Italijani.

Zalega je nabrala letos morda nad 20.000 goldinarjev — vsaki Italijan v Dalmaciji je torej dal več nego goldinarček za to nepotrebnostno društvo.

»Zalega« usiljuje sedaj svoje užgalice povsod, kjer le more. Malo ne v vsaki vasi, kjer ni niti enega Italijanca, jih najdete, ali naših iščete zastoj. Po mojem mnenju bi bilo dobro, ako bi naša družba ali dotični trgovci poslali vsem trgovcem vsaj nekaj uzorcev užgalice družbe sv. Cirila in Metoda. Narodnih listov pa bi bila dolžnost, delati na to, da si jih naroči sleherni narodni trgovec. Istotako bi se moglo urediti s kavo in voščilom. Jaz sem vedno pripravljen biti pri rokah našim trgovcem v tem poslu. Drugikrat kaj več, ako Vam bode všeč in ako bode časa.)*

F—v.

Politični pregled.

TRST, 15. marca 1900

K položaju. Jutri bo torej bržkone konec — seveda le za sedaj. Jutri bosti imeli obe zbornici sejo, da izvršiti volitve v delegacije in potem bo državni zbor odložen, da se umakne kampanji deželnih zborov. Ta presledek v posvetovanjih državnega zbora pa hoče vlada porabiti — kakor že večkrat omenjeno — za nadaljevanje pravnih pogajanj.

Iz Prage poročajo, da so se od nemške strani obrnili do čeških členov upravne konference z vprašanjem, kako mislijo ti poslednji o tej nameri? Čehi so odgovorili, da hočejo — vzlic zadnjim pojavom v poslanski iz gosposki zbornici in vzlic temu, da je to zanje velika fizična žrtve, ako morajo direktno iz državnega zbora na pravno konferenco in od tam v deželni zbor — vendar ostati zvesti tradiciji, po kateri se Čehi nikdar ne izogibljajo razgovorom o jezikovnem vprašanju, bodisi z vlado, bodisi z Nemci. Priti hočejo torej na konferenco, ako bodo pozvani. — Ni pa še gotovo, da-li se bodo nadaljnje konference vršile na Dunaju.

Državni zbor. (Iz gosposke zbornice.) V večerjšnji seji gosposke zbornice je pl. Walterskirchen predlagal, naj bi se takoj razpravljalo o zakonu glede kontingenta novincev, ne da bi ta zakon poprej izročili odseku. Ta predlog je bil soglasno sprejet ter so zakon o kontingentu novincev po kratki debati rešili v vseh treh čitanjih. O posvetovanju o poročilu narodno-gospodarskega odseka glede spremembe in ureditve določb obrtnega zakona, je izjavil trgovinski

*) Prosimo. Ured.

minister, da je zakon o krošnjarstvu že gotov ter da pride te dni v razpravo v zbornici poslancev. Obširni novi obrtni red je toliko gotov, da ga vlada predloži parlamentu v prihodnjem zasedanju. Branil je tudi sklep zbornice poslancev, da je obrtni odsek proglasiti permanentnim. Gosposka zbornica pa je na predlog prof. viteza Czybrarza sklenila, da se ne pridruži navedenemu sklepu zbornice poslancev.

Prihodnja seja bo v petek.

Vojna v južni Afriki. Včeraj smo na tem mestu priobčili brzojavko, datirano iz glavnega mesta države Oranje, iz Blomfontaina, ki sta jo oba predsednika južno-afriških republik odposlala ministru-predsedniku Salisburyju, v kateri se izrekata pripravljena za sklep miru. Ta korak obeh predsednikov se je videl v nekakem protislovju z ono odločnostjo, ki so jo voditelji Burrov kazali do sedaj za nadaljevanje boja do »skrajnega v obrambo lastnih tal in svobode domovine. No, v »Neue Freie Presse« čitamo, da so diplomatski krogi dunajski tega menenja, da omenjeni brzojavki je bil jedini ta namen, da dokaže vlastim v avtentični formi, kaj da namerja angleška vlada gledé bodoče usode južno-afriških republik. Gotovo je, da so Burji vedeli že v naprej, kakov bode odgovor Anglije. Vprašanje je le, da li vlasti se res ujunačijo toliko, da posežejo vmes in store konec sramotnemu prizoru, ki ga južna Afrika podaja sedaj na sramoto evropski kulturi?

Angleški minister za trgovino je imel včeraj na banketu združenih trgovinskih zbornic govor, v katerem je izvajal, da kaže sedaj vojna, da so z napadom na koristi dežele-matere napadene tudi koristi celokupne države. Govornik upa, da bode mir kmalu sklenjen; to se pa mora zgoditi na podlagi docela dugačnega pogojev, nego jih je predlagal predsednik Krüger. Anglija je pripravljena skleniti mir, a le pod svojimi lastnimi pogoji. Anglija se je odločila, da si zagotovi neovržno nadvladje Britanije nad obema republikoma.

Tržaške vesti.

Javna shoda. Politično društvo »Edinost« priredi v nedeljo popoldne dva shoda: ječnega na Opčinah, drugega v Trebčah. Natančneje jutri.

Škedenj — Servola. Pišejo nam iz Škedenja: Niso jim bili zadosti gnjusni napadi v »Piccolu«, interpelacija v mestnem svetu, in protest na namestništvu, — ne, vse to jim ni zadostovalo, treba je bilo še »slavnemu« Hortisu proslaviti se še bolj z ono znamenito interpelacijo v državnem zboru.

Torej ta slavni učenjak je našel v svojih zaprašenih arhivih le italijansko označenje »Servola« za naš Škedenj (pravilno Ščedna). Po njegovem menenju je torej le to merodajno, kar je v mestnem statutu tržaškem. No, si-romaček Hortis, zapomni si dobro, da je bil naš Škedenj že tu, predno si bil ti tu in tvoj slavni mestni statut.

Rod, ki je bil neodvisen od slavnega magistrata, ki si je sam volil svoje domače župane v Škedenju, ni še izumrl. Ta rod živi še sedaj in slavnemu Hortisu lahko osebno v obraz pove, da je mestni statut za dobo, ko je bil Škedenj neodvisen od Trsta, za ime naše vasi ravno tako malo merodajen, kakor za ime glavnega mesta na Marsu ali Merkurju. Kakor ni treba priti prebivalec teh zvezd v mestni statut iskat imen svojih mest in vasi, isto tako malo so se Škedenjeji brigali, kako se temu statutu poljubila imenovati njih Škedenj.

Da inenujemo in da smo imenovali mi Škedenjeji našo vas vedno in edino le Ške-

denj, tega ni treba dokazovati nobenemu pametnemu človeku, in še celo njim, Italijanom, samim ne, ker o tem so oni ravnotako dobro prepričani kakor smo mi.

Ha, ha, seveda; porečejo sedaj: Kaj nas briga vse to, sedaj je Škedenj naša posest in mi smo tu gospodarji! O le počasi, gospoda, le počasi! In da imate tudi jeklene zobe, polomijo se vam tolikokrat, kolikokrat boste hoteli ugrizniti v to trdo kost! Le glejte, da se boste dobro branili v Trstu samem, ker že tu vam ne gre več tako gladko, kakor bi si želeli. Čemu vzdržujete slovensko šolo v Škedenju, čemu ste bili vi sami nabili tudi slovensko krajevno tablo v Škedenju, ako je to vaša posest in ako ta vas ni slovenska?!

Ime Škedenj so si izmislili sedaj, prav sedaj — tako pravita »Piccolo« in Hortisova interpelacija — slovenski agitatorji! In vlada, seveda, ki baje tem agitatorjem vsako najmanjšo željo čita iz očij, je dala hitro napraviti poštni pečat s tem novoskovanim imenom, samo da bi ugodila tem svojim ljubljencem. — (Smejati se tem odstavku je strogo prepovedano.)

Omenil sem že zgoraj, da je bil dal magistrat nabiti krajevno tablo, na kateri je upoštevana tudi slovenščina. O tej tabli sem vam svoječasno poročal in omenil, da je na tej tabli Škedenj v vseh treh jezikih, t. j. v italijanskem, nemškem in slovenskem, imenovan »Servola«! Ali ta tabla obstoji še-le kaka tri ali štiri leta; prej je bila druga, oziroma dve drugi. Jedna je bila, čujte!, samoslovenska, druga pa italijansko-nemška. Na slovenski ni bila le vas pravilno označena s »Škedenj«, temveč tudi mesto samo je bilo pisano pravilno slovensko: Trst. Znamenito je posebno to, da je bila slovenska tabla dosti, dosti starejša od dvojezične. Slovensko tablo je dal magistrat tržaški nabiti takoj, ko se je Škedenjska občina združila s tržaško.

Magistrat tržaški je s tem činom priznal: 1. da je vas čisto slovenska in 2. da se pravilno ime te vasi glasi: Škedenj! Da je pa omenjeno slovensko tablo dal napraviti magistrat sam in nihče drugi, za to je neovrgljiv dokaz v tem, da je bilo na tej tabli, ki je bila železna, v reliefu napisano: Občina Trst.

Krajevne table pa ima pravico nabijati občina sama! Ako bi bila torej že prejšnja Škedenjska občina dala napraviti to tablo, bi gotovo stalo na tabli: »Občina Škedenj«, ne pa: »Občina Trst«. Torej je občina tržaška sama napisala Škedenj. Zanimivo je tudi to, da so na tej tabli Italijani sami priznali, da se njih Trieste da prav lepo izgovarjati tudi »Trst«!

Pri vsem tem pa vendar obstoji tu nepobitna resnica, — ako smemo verjeti »Piccolu« in »Hortisu« — da so si slovenski agitatorji in prav še le te dni izmislili ta preklieani »Škedenj«. Zopet dokaz, kako prav ima slavni Ben Akiba, ko pravi, da vse je že enkrat bilo! Kakor so se pred Bog ve koliko stoletij tedanji prebivalci izmislili imenovati svojo vas — Škedenj, tako so si tudi slovenski agitatorji današnjih dni še enkrat izmislili isti Škedenj!! No, to sicer nič ne de! Hortis sme vendar-le interpelirati v državnem zboru in zraven tega ima on še poseben privilegij do — blamaž.

Slovenski napis je bil Italijanom seveda trn v peti in za časa dvojezičnih zmešnjav v Piranu — in na Primorskem sploh — zdel se jim je ugoden čas za to, da se rešijo te table. Neko noč je izginila italijansko-nemška tabla in vsi italijanski časopisi so takrat preklinjali slovenski vandalizem, ker so seveda sklepali, da je storil to Slovence, ker je odtrgal samo italijansko-nemško tablo in ne tudi samoslovenske!

Sedaj je prišla ta stvar na jasno in do kazano je, da je ta čin izvršil uprav tisti Italijan oziroma renegat (oče njegov je bil dalmatinski Hrvat), ki je takrat ta čin prijavil policiji, in je potem nekega Slovenca tožil na sodišči in kateri naš človek bi bil res kmalu po nedolžnem obsojen radi tega čina!

Pravega kriveca, omenjenega odpadnika, pa je izpovedal pokojni Fakin Fran na smrtni postelji pred pričami, katere lahko to s pri-sego potrdijo. Vse to pa se je zasnovovalo v ta namen, da je magistrat odpravil še samosloven-ski napis ter se iznebil slovenskega ozna-čenja vasi.

Najlepši dokaz, da je Škedenj Servola in ne Škedenj, je pa baje ta, ker tržaški Italijani tako imenujejo to vas! No, ti moj ljubi Bog, potem pa naj Hortis še interpelira, zakaj Dunajčani svoje mesto imenujejo Wien in ne Vienna?! Potem postane gotovo ne-smrten in več bo od Dante-ja. Junaki so res, ti naši Italijani v dokazovanju.

Slavno pošto ravnateljstvo bi pa mi vprašali, kedar se odpravi meoitalijanski na-pis na poštnem vozu škedenjskem, in nado-mesti s samoslovenskim ali vsaj dvojezičnim, ki bi edino odgovarjal narodnim razmeram Škedenja, čegar prebivalci so sami Slovenci, razun par priseljenih Italijanov, od katerih lahko za vsacega posebej navedemo dan in uro, ko je priromal v Škedenj debelost se od žuljev domačinov. Tu, tu išči svoje parasite «Piccolo», altro che med Slovenci. In po-tem, ko so se ti parasite odebili od na-šega telesa, imenujejo našo zemljo, ki jih je gostoljubno sprejela — njih «possesso».

Gospod Hortis pravi, da nam gotovo ne bo mogoče dobiti dokumenta, s katerim bi dokazali, da se je naša vas imenovala in da se še imenuje Škedenj. No, gospod Hortis bo gotovo najbolje vedel, v katerem kotu arhiva hrani oni železni dokument, katerega je slavni magistrat snel s škofovske hiše v Škedenju, na katerem je v reliefu napisano: «Selo: Ške-denj. Občina: Trst».

Novotarij nočejo gospoda. Čemu ste to-rej zraven prejšnje samoslovenske krajevne table nabili še novo dvojezično, na kateri ste dali naši vasi novo označenje «Servola»? Čemu ste potem odstranili obe tabli ter nam dali novo, ter na tej zopet uveli novotarijo? Čemu, da ste tudi nam Slovincem usilili svojo novoskovanko? Dajte nam zopet samoslo-venski napis! Dajte nam zopet tablo ljudske šole, na kateri je bil napis: Slovenska ljudska šola!

In ti slavna vlada, daj nam poštni pečat z edino pravim imenom Škedenj in odstrani na istem skovanko Servola!

Ako nam slavne oblasti jemljejo, kar je bilo naše in ako zahtevamo potem, naj nam vrnejo, kar so nam vzeli, pa pravijo, da mi zahtevamo novotarije!!

Slovanski napisi na e. k. uradih in poštni pečat v Trstu. — Če človek pomisli, da živimo v konstitucionalni državi, v kateri je, ali bi moral biti zakon za vse narode isti, vprašuje se nehoté, da-li se ta zakon kakor tak izpolnjuje in kakova je tista toliko pov-darjana enakopravnost?! Slovana upošte-vaajo le tedaj, ko treba davke plačevati in dajati vojake, sicer pa ga smatrajo za inferi-jorno pleme v tej državi. Njegov jezik se povsodi ostentativno in dosledno zapostavlja; za vse dokaze lojalnosti dobiva moralne plju-ske, dočim se njegovim najhujim sovragom dobro godi in imajo toliko moč, da ga uni-čujejo sistematično.

Trst je glavno mesto provincije, v kateri živi več nego dve tretjini Slovanov. V mestu samem jih je nad 30.000. Vendar vlada tega dejstva ne uvaža niti toliko, da bi na svo-jih zavodih, namenjenih za vso pokrajino, vsaj namigala na narodnostne odnose v deželi.

Na e. k. višem deželnem, na deželnem in na okrajnih sodiščih iščeš zaman slovenske besedice med napisi, pač pa se ti leskeče vse polno napisov v »blaženih«, sladkih italijansčini in tu in tam celo kak nemški! Ravno tako je na vseh e. k. poštah in finančnih uradih in na postajah južne in državne železnice.

Temu smo sicer nekoliko tudi mi sami krivi po svoji znani mlačnosti, obzirnosti in dobrosrčnosti.

V poštne pečate iščeš na primer za-man besedice »Trst«, pač pa ti v oči bode zraven italijanskega »Trieste« tudi nemški »Triest«, da-si avtohtoni Nemci tu niti ni. To gotovo ne odgovarja zmislu obstoječih zakonov. — Morda utegne kdo poreči v svoji ozkosrčnosti, da je taka zahteva malenkostna;

ali o tem ne sme pozabiti, da iz malega raste veliko in da naši nasprotniki ne zamujajo niti najmanjše priložnosti, da ne bi svojemu jeziku branili celo privilegijev.

Opravičena bi bila torej zahteva, da se sedanji poštni pečat v Trstu zamenja s takim, ki bi v sebi imel tudi slovansko besedo »Trst«, in da se zraven italijanskih in nem-ških napisov uvedejo tudi slovanski, kar bi odgovarjalo zakonu in značaju mesta, okolice tržaške in vse provincije.

Na tak način bi izginil le jeden del one v nebo vpijoče krivice, ki se dogaja Slova-nom po e. k. uradih.

V prvi vrsti pokladamo predstojee prav toplo na srca našim državnim poslancom, da bodo v tem zmislu interpelirali na pristojnem mestu; v drugi vrsti pa priporočamo tukaj-šnjemu visokemu e. k. poštneemu in brzo-javnemu ravnateljstvu v blagovoljno razmis-ljanje.

Dobro je povedal! Pišejo nam: V so-botnem izdanju «Edinosti» me je iznenadil nek mladi trgovec, ki me je, (vsaj on misli tako) prav fino naklestil! Meni je od nekda-j v navado, da ne pišem, ako nisem popolnoma prepričan o stvari, kakor tudi ne pišem, ako vem, da bi s tem škodoval stvari, za katero delam — noč in dan. Gospoda trgovca pro-sim, naj še enkrat pazljivo prečita notico o užigalcih »zalegi« in o našem mladem tr-go-veu! Vedel bo gotovo, da je slabo čital ali pa nalašč stvar zasukal — sebi v prilog! Jaz nisem nikdar zahteval, naj naši trgovci prodajajo samo naše užigalice, ampak sem rekel le, naj prodajajo oboje! Dostavil pa sem, da naj se laške oddajajo le na zahtevo stranke. Jaz nimam toliko časa, da bi po-hajkoval okolo »narodnih« trgovcev in mi tudi ni treba tega, kar imam med trgovci, med pravimi narodnimi trgovci mož, ki me obveščajo, kadar se je dogodilo kaj posebnega. Jaz dobro poznam naše narodne razmere, go-tovo boljše, nego pa gospod mladi trgovec in torej dobro vem, da naše ljudstvo mnogo greši v narodnem obziru! No, vrag pa ven-dar ni tako črn kakor ga riše gospod mladi trgovec. V naših trgovinah je, žal, le z malo izjemami navada: laški kakor notranji jezik. (Naj mi gospod nasprotnik dokaže nasprotno!). To pa zavaja tudi kupovalce, da — greše. Iz tega sledi, da vsaka ženska, ako ni po-sebno zavedna narodnjakinja odgovarja na »cosa comanda« v jeziku, v katerem je bila nagovorjena! Tako vidijo naši trgovci na vseh svojih odjemalcih le Italijane. Vem, da neka-terim ni prav, da se sploh kaj piše v naših listih o tem ali onem, ako ni to kaka po-hvala, ali listu je dolžnost pisati in odkrivati vse rane, naj si bodo iste tudi na lastnem telesu. Posnemajte, gospoda, one naše trgovce, ki stojé danes na trdnih nogah, da-si so ukljub vsem viharjem ostali odločno narodni tudi na zunan, potem ne bomo več pisali o izložbah »zaleginih« užigalic, ampak vas bomo hvalili po zaslugah.

Kar se tiče cen enih ali drugih užigalic — prepuščam slavnim čitateljem, naj sodijo oni: ima-li moj gospod nasprotnik prav ali ne, da se brani s takim orožjem?! Onega »Slovence« (!) pa, ki je kupil zalegine užig-alice le zato, da je prihranil en novčič — naj bi si bil gospod trgovec prihranil in ga skril, ker gorje, ako bi nam bili taki ljudje za regulatorje v našem narodnem postopanju. Pa tudi ni prav verjetno, kajti, če mu je bilo res toliko za en novčič, potem pa tudi onih od »Lege« ne bi uzel, ampak bi bil kupil švedske, ki stanejo 5 novčič! Brez za-mere, dragi gospod nasprotnik, ta vaša kla-sična priča diši zelo po — zalegi!!

Sledi podpis.

Cena soli. Slavnemu občinstvu se na-znanja, da je v e. k. zalogi soli v Trstu cena soli padla od 9 gl. 65 nvč. na 9 gl. 40 nvč. in sicer bo veljala nova cena od 1. marca naprej.

Požar je nastal sinoči ob 6. uri in 1/4 v lekarni Ravasini. Prihiti so gasilci ter udušili ogenj še predno je povzročil večo škodo.

Poskušen samomor. 15-letna delavka Eliza Zoldi iz ulice Verzieri št. 2 se je več-raj okolo 2. ure popoldne skušala zastrupiti z fenilno kislino. To je storila na trgu pred bolnišnico. Neki redar jo je zapazil ter spr-avil v bolnišnico, kjer so ji podelili potrebno pomoč. Vzrok temu činu je baje — nesrečna ljubezen.

Aretirana — nuna. Že delj časa je tega, kar so tukaj zaprli neko žensko, ki je v nunski obleki prosjačila po mestu. Takrat se je klicala Helena Colien iz Pariza. Hotela

je baje iti streč ranjenim Boercem v južni Afriki, a po mnogovrstnih nezgodah je pri-spela čez Neapelj v Trst, kjer jo je doletela navedena nezgoda. Izpustili so jo in s po-moščjo neke podpore se je odpeljala v Benetke. Včeraj pa se je vrnila v Trst, zopet oblečena kakor nuna. Na policiji je izjavila, da se piše Amalija Wimmer ter da se je leta 1877 na Dunaju poročila s trgovcem Avgustom Wimmerjem. Obdržali so jo v zaporu.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 7.4, ob 2. uri popoldne 12.6 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 761.0 — Danes plima ob 9. predp. in ob 9.12 pop. — Danes oseka ob 2.55 predp. in ob 3.12 pop.

Dražbe premičnin. V petek, dne 16. marca ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. e. k. okrajnega sodišča za ci-vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Squero nuovo št. 13, hišna priprava; v ulici Aequedotto št. 47, priprave za pro-dajalnico; na Vrdeli št. 741, krave; v ulici delle Poste nuove št. 10, hišna priprava; v ulici Beecherie št. 6, hišna priprava; v ulici Ireneo št. 4, hišna priprava.

Vesti iz ostale Primorske.

× Razmere v Primorju. «Süden» popolnne našo dotično vest, v tem zmislu, da so na plesu »Lege« v Poreču nekateri dečaki sneli sliko našega cesarja s stene, ka-mor so jo obesili le v ta namen, da bi jo zasmehovali in jo odnesli v — neki lokal. «Süden» opaža k temu dogodku: «Ako je že čin sam na sebi gnusen, pa služi v ka-rakteristiko odnošajev in postopanja zastopni-kov oblasti dejstvo, da je bil dotični ples dne 14. januarja, a oblasti so se šele začetkom februarja zmenile za ta dogodek, in sicer na poziv neke dame, in da so nekatere za-lostnih junakov teh škandaloznih dogodkov orožniki, brez naloga od strani političnih in sodnih oblasti ali državnega pravdnštva, za-letili in odveli v zapore okrognega sodišča v Rovinju. Dotična dama, kakor čujemo, ne sme več v Poreč. O teh vnebovpijočih od-nošajih pa ni nobene sledi v listih naših na-sprotnikov, ki sicer v svojih predalih vsako malenkost strašno razblinjajo. Ako bi bil ka-teri Slovan zagrešil le stoti ali tisoč del ta-kega lopovstva, bi bili vsi liberalni, italijan-ski in nemški, da, celó oficijozni listi polni napadov ne le proti posamičnim, ampak proti vsem Slovanom. Ker pa gre za »zmerne« Italijane, molče o tem tudi sedaj, ko so sto-rili svojo dolžnost orožniki, in Bog ve kaj se zgodi še, da se onim narodnim »junakom« ne zgodi nobena, ali pa le mala škoda.

× Hrvatski gimnazij v Pazinu je v minolem mesecu dovršil svoj prvi se-mester. Potreba tega kulturnega zavoda je bila sijajno dokazana že o njega otvoritvi, ko je stotina očetov došla v Pazin, da svoje si-nove vpišejo v ta gimnazij. Nov dokaz pa je vspeh ob zaključku prvega semestra. V prvem in jedinem razredu je bilo klasifeci-ranih 94 učencev. Od teh jih je dobilo 14 odliko, 64 prvi red, torej skupno 78.16 njih niso dobili dobrih redov, to pa v glavnem zato, ker so prišli iz ljudskih šol, kjer niso imeli dovolj pouka v materinem jeziku ali ker so se radi pomanjkanja vsake šole učili le privatno. No, pa tudi od teh je pričakovati, da s pridnostjo in vztrajnostjo popolne, kar jim še nedostaja in da v II. semetru tudi oni dobe ugodne klasifikacije.

× Občinske volitve v Umagu so se vršile dne 12., 13. in 14. t. m. Vsi aparati so delali. Karete in kočije so hitele gori in doli, celó bolne so vozili na volišče. V Umagu je bilo poskrbljeno za postrežbo. Orožnikov mnogo. Tako nam je poročal naš župnik večerajšnjega dne. Žal pa, da ni nič povedal o izidu volitev.

× S Sušaka nam pišejo: Težko da je bilo na Sušaku kedaj še tako živogibanje, kakor je bilo povodom otvorjenja novega hotela »Sušak«. Otvorjenje je bilo določeno za 5. uro popoldne, a že popred so bili za-sedeni vsi prostori od najodličnejih pa do najskromnejih slojev ljudstva. Hotel se je otvoril na uprav sijajen način. Hotelier g. Sulentić in njegova gospa sta vsprejemala goste najpristréneje: zadobivši tako kar namah vse simpatije gostov. Ako ostane postrežba taka, kakor je bila na otvorjenju, je temu hotelu zagotovljena lepa bodočnost. — Vo-jaška glasba je svirala malone same slovenske komade in je uprav navdušila občinstvo.

Vsi prostori se tako primerno urejeni, da potnik, ki se ustavi v tem hotelu, najde

vseh udobnosti, kolikor jih more zahtevati, in poleg tega najpozornejšo potrežbo od strani hotelijerja. Bodi torej priporočen posebnó hr-vatskim in slovenskim potnikom.

× Služba učiteljice je razpisana na dvorazredni ljudski šoli s slovenskim uč-nim jezikom v Jelšanah, okraj Volosko. Služba je v III. plačilnem razredu. Prošnje je uложiti tekom 8 tednov na e. k. okrajni šolski svet na Voloskem.

× Službi evidenčnega geo-metra in evidenčnega eleva sta razpisani pri evidenčnem katastru v Kopru. Prošilec je dokazati jezikovno usposobljenost. Prošnje je uложiti tekom treh tednov na predsedništvo finančnega ravnateljstva v Trstu.

× Romarski shod v Riema-njih. Povodom praznika sv. Jožefa vršila se bo služba božja v tukajšnjem svetišču po sledečem vsporodu: V nedeljo dne 18. marca ob 7. uri zvečer slovesne večernice z bla-goslovom.

V ponedeljek na praznik sv. Jožefa: zjutraj ob 6. uri cerkveni govor in peta sv. maša z blagoslovom; ob 8 1/2 sv. maša; ob 10. slavnostni cerkveni govor in slovesna sv. maša. Popoldne ob 3. uri slovesne večer-nice z blagoslovom. V torek dne 20. marca: ob 10. uri zjutraj peta sv. maša, pop. ob 3. uri slovesne večernice z blagoslovom.

Spovedovati se začne v nedeljo ob 2. uri popoldne.

Riemanje, dne 14. marca 1900.

Cerkveno predstojništvo.

Vesti iz Kranjske.

* Prešernov spomenik v Ljub-ljani. Ljubljanska tvrdka Kleinmayer & Bam-berg je odboru za Prešernov spomenik poklonila vse originalne ilustracije, katere je znani slikar Karpelus v Parizu izdelal za krasotno izdajo Prešernovih poezij. Te ilu-stracije so izložene sedaj poleg osnutkov za Prešernov spomenik v dvorani »Mestnega doma« ter se po zaključku prodajo projekto-vanemu spomeniku v prid.

* Zlat prstan z briljantom je ukradel predvčerajšnjim v prodajalnici zlatarja Karola Tamburnino v Ljubljani neki brivski pomočnik z imenom Burger. Prišel je v pro-dajalnico ter se predstavil kakor zlatarski pomočnik, ki išče dela. V tem času sta bili v prodajalnici tudi dve dami. Mejtem, ko je Tamburnino posluževal damama, izmaknil je Burger iz predalčka na mizi omenjeni prstan vrreden 64 kron. Tamburnino je prstan kas-neje pogrešal ter sumil, da sti oni dve dami izvršili tatvino. Pustil jo je poklianti ter od-ločno zahteval prstan nazaj. Oni dve ste seveda zatrjali, da nista ničesar vzeli, a zla-tar jima ni hotel verjeti.

Mej tem pa je Burger prodajal svoj prstan za 7 K. v neki gostilni, a je bil še tako drzen, da je v družbi z nekim pekov-skim pomočnikom preje šel vprašat k zlatarju Černetu, da-li je prstan zlat. Le temu se je Burgerjevo vpraševanje glede zlatega prstana zdelo sumljivo, pa je to naznanil policijskemu stražniku, in le-ta je res še o pravem času zalotil Burgerja, ki je tatvino priznal ter tudi povedal, kje je prstan ukradel. Seveda sta bili dami s tem rešeni grdega suma; a kaj bi bilo, ako bi ne bili našli tatu?

* Nogo si je zlomil delavec Mihael Jakin na zgradbi nove justične palače v Ljub-ljani. Nesel je po odru z nekim drugim de-lavcem posodo za omet; o tem se mu je spodrsnilo in padel je tako nesrečno, da si je zlomil nogo. Prepeljali so ga v deželno bol-nišnico.

Vesti iz Štajerske.

— Trinajst eiganov prijeli so mi-nolo soboto orožniki s pomočjo kmetov v Bučki. Cigani so nastopili nasilno proti ne-kemu gostilničarju, ki jim ni hotel dati več pijače brez plačila.

— Štajerski deželni poslanec Lahner je odložil mandat, ker je bil mož tožen na sodišču in obsojen.

— Porotno sodišče v Mariboru je v ponedeljek obsodilo Lizo Žimic iz Ro-pere, ker je mater svojega moža pobila do smrti, na 2 leti težke ječe, poostrene vsaki mesec z jednim postom.

— Demonstracije na vseuč-i-lišču so postale moderne. Ko je znani po-štenjak prof. Frischauf prišel predvčerajšnjem na graško vseučilišče, da bi tamkaj nadalje-val svoje delovanje, ker je z istim dnem po-

tekel njegov dopust, so ga nadebudni pri-
vrženci nemško-nacionalne ideje pozdravili s
»pfui«-klici, piskanjem, ropotanjem in psov-
kami. Ko so se tako nakričali in nahrumeli,
so vrli nemški vseučiliščniki zapustili dvo-
rano. Nemei si torej jako radi »špogajo« za-
bavne demonstracije na vseučiliščih. Prof.
Frisehanfu, ki je sicer pošten Nemei in ki
prav zato ne sovraži Slovencev radi tega,
ker so Slovenci, marveč jim je prijazen kakor
dobremu in napredujočemu narodu, nadelo so
Nemei ime »Ehrenslovene«. No, Slovenci pač
res nimamo tako kosmate medvedske oho-
losti, da bi menili, da je svet ustvarjen samo
za nas in da bi sovražili vsakogar, ki ni
naše krvi. To je prepuščeno nemški —
kulturi!

Razne vesti.

Kongres gluhomih bo zboroval v Parizu
od 6. do 8. avgusta v kongresni palači o
času razstave. To bo pač edini kongres, na
katerem se ne bo govorilo. Obsejal pa bo ta
kongres dva oddelka, in sicer oddelki v re-
snišči gluhomih, in oddelki »govorečih ude-
ležencev«, prijateljev in učiteljev gluhomih.
O tej priliki se pokaže, v koliko so se glu-
homih v 100 letih udeleževali duševnega
življenja, za kar gre hvala velikodušnim, ob-
čudovanjem vrednim človekoljubom, kakor so
Abbé de l'Épée, Heinicke in Galland, ki
so tako uspešno žrtvovali svoje moči v pouk
gluhomih.

Devanje pajčevine na sveže rane v
svrhu vstavljanje krvi, kakor je to povsod
navada, — je nevarno in v slučajih smr-
tonosno. Tako se je neki posestnik v Šle-
ziji po neprevidnosti ranil na roki ter je hitro
položil na rano pajčevine. Čez dva dni pa
mu je roka otekla in poklicani zdravnik je
konstatiral zastrupljenje krvi, vsled onesna-
ženja sicer neznatne rane po pajčevini. Nesrečen
je kmalu na to umrl v strašnih bolečinah.

Loterijske številke, izžrebane dne 14.
marea:

Praga	47	37	74	9	80
Lvov	60	33	8	10	80

Književnost in umetnost.

**I. slovensko slikarsko in kiparsko
razstavo** priredi meseca septembra »Slo-
vensko umetniško društvo v Ljubljani«. Ljub-
ljanski župan, g. Hribar, je odredil, da bode
velika dvorana v »Mestnem domu« društvu
brezplačno na razpolago. Nekaj umetnikov se
je že že pred naznanitvijo roka priglasilo na
sodelovanje. Upamo, da ta razstava ne bo
svedočila le nam, marveč tudi našim slo-
vanskim bratom, da smo tudi Slovenci umet-
niški narod, da tudi slovenski narod mnogo
svojih vrlih sinov posveča v službo kraljevi
umetnosti.

Dve novi A. Askerčevi drami. Kakor
posnemamo iz »Slov. naroda«, je gosp. Anton
Askerč dovršil dve enodejanki: »Tujka« in
»Red sv. Jurja«. Prva je tragična, druga
veselosatirična vsebine. »Tujka« se vrši na
Hrvatskem, »Red sv. Jurja« na Ruskem.
Gosp. Askerč je temeljito predelal tudi svojo
dramo »Izmajlov« ter ji dal na mnogih me-
stih docela novo lice.

Brzjavna poročila.

Zbornica poslancev.

DUNAJ 15. (K. B.) Ministerski pred-
sednik pl. Körber prosi v dopisu, da zbor-
nica izvrši volitve v delegacijo. Predsednik
dr. Fuchs izjavlja, da misli to storiti jutri
zvečer. Pravosodni minister predlaga načrt
zakona o porabljanju delov od upravnih pre-
bitkov skupnih sirotinskih blagajni. Finančni
minister predlaga 5 načrtov zakona o raz-
prodavanju nepremične državne lastnine.
Med došlimi spisi je predlog posl. Rutov-
skega in tovarišev radi zgradbe občil po vodi,
zlasti kanala Donava-Odra-Višla in stranskih
kanalov do Brna in Olomuea ter do rudni-
škega obseja karvinskega, in zveze po ka-
nalu med Odro in Labo do mosta Brody.
Ministri za nauk, deželno brambo in finance
so odgovorili na razne interpelacije. — Seja
traja dalje.

Volitev v delegacijo.

DUNAJ 14. (K. B.) Predsednik zbor-
nice poslancev, dr. pl. Fuchs, je prejel od
ministra-predsednika dopis, v katerem isti
prosi, da se izvrše volitve v delegacijo. Vo-
litve se bodo vršile v petek.

DUNAJ 15. (K. B.) Mladočeski klub je
sklenil v današnji seji, da v volitvah v de-
legacijo ne bode delal težav.

Davek od stanarine za Trst in okolico.

DUNAJ 14. (K. B.) Davčni odsek je
odobril v današnji seji načrt zakona o po-
daljšanju začasnega zaustavljanja postopnega
višanja davka od stanarine oziroma 5% davka
od čistih dohodkov za Trst in okolico, katero
ustavljeno je glasom zakona dne 12. junija
1885 poteklo s koncem leta 1899.

Stavke.

MOST 14. (K. B.) Včerajšnje demon-
stracije so se danes ponovile. Rudarji od
drugod so se zbrali pred poslopjem osrednje
bratovske skladišnice; tu so jih razgnali, a
skupilo se jih je kakih 800 na trgu. Ko so
začeli kričati, so jih razpršili orožniki in
mestni redarji. Štiri osebe so zaprli. Pred 11.
uro je bil zopet mir.

Normalni delavnik v rudnikih.

DUNAJ 14. (K. B.) Socijalno-politični
odsek je po daljši debati sprejel zakonski
načrt pododseka, s katerim se v rudnikih za
normalni delavnik o podnevnem delu, uštevši
prihod in odhod, določa največja mera devetih
ur. Normalni delavnik stopi s januarjem
1901 v veljavo, v slučajih pa, ki zaslužujejo
posebnega ozira, še le s 1. januarjem 1902.
O nujnih potrebah bo izjemoma dovoljeno tudi
delo čez uro. O tem ima odločiti stalni od-
sek, sestavljen iz zastopnikov vlade, lastnikov
rudnikov in delavcev. — Sprejeli so predlog,
da se odsek proglasi permanentnim. — Tekom
debate je ministerski predsednik, pl. Körber,
opozarjal na dobro voljo vlade, ki bi rada
skrajšala delo v rudnikih ter je izrazil željo,
da se v zasedanju po veliki noči stvar reši
ugodno.

Lex Heinze.

BEROLIN 14. (K. B.) Državni zbor je
nadaljeval razpravo o lex Heinze. Zaščitno
dobo za dekleta so zvišali od 16 na 18 let.

Vojna v južni Afriki.

Boerci utrjeni na Natalski meji.

LADYSMITH 14. (K. B.) Iz verodo-
stojnega vira prihaja vest, da so Boerci zav-
zeli več dobro utrjenih pozicij na gorah
Drachen in Briggar ter da imajo tamkaj
tožke topove.

Angleži v Boshofu.

LONDON 15. (K. B.) »Reuter« javlja
iz Kimberleya včerajšnjega dne: Čete, po-
slane od tod, so zasedle Boshof ter tamkaj
zaprle mnogo orožja in streliva. Zapustili so
v Boshofu močno angleško garnizijo.

Francija ne bo posredovala.

PARIZ 14. (K. B.) Južno-afriški repu-
blici baje dosedaj nista prosili Francije za
posredovanje, a francoska vlada da je skle-
nila, da ne bo posredovala, ker bi utegnili
na Angležkem tak korak krivo razlagati ter
bi isti le še poostil polcmiko v novinah.

Govorica o pogajanju zaradi miru.

LONDON 14. (K. B.) »Reuter« javlja
iz Pretorije dne 10. t. m.: Joubert je prispel
danes zjutraj semkaj, da se posvetuje z vlado.
Govori se o pogajanju zaradi miru, vendar
še ni uradne vesti v tem oziru.

Ustaši se udajajo.

LONDON 14. (K. B.) »Reuter« javlja iz
Dundee dne 10. t. m.: Dva angleška
častnika z oddelkom vojakov sta včeraj sre-
čala močno četo ustašev, ki so bili prišli, da
izroče 5900 pušek in mnogo streljiva.

Roberti v Bloenfonteinu.

LONDON 15. (K. B.) »Daily Cronicle«
javlja iz Bloenfonteina dne 13. t. m. zvečer:
General French je zagrozil, da bo danes ob-
streljal mesto, ako se ne uda. Danes v jutro
so razgrnili belo zastavo. Odposlanstvo iz
mesta se je podalo k Roberts, ki je šel po
9. uri ob živahnih ovacijah v mesto. Roberts
je obiskal javna postopja; narod ga je nav-
dušeno pozdravljal. Predsednik Stejn in večina
burgherjev so zbežali proti severju. Železnica
ni poškodovana.

Boerci se hočejo vojskovati do smrti.

NEWYORK 14. (K. B.) »Evening Jour-
nal« priobčuje naslednjo brzjavko, poslano
mu od predsednika Krügerja dne 13. t. m.:
Burgherji se ne bodo več vojskovali, kadar
bodo mrtvi. Naše čete se vračajo s prve
obrambene črte na lastna tla. — Vojna v Na-
talu je bila za nas delj časa ugodna, nego
smo sami pričakovali. Angleži ne pridejo nik-
dar do Pretorije. Burgherji, predsednik Stejn,
Joubert in jaz, vsi smo složni; med nami ni
nikakega nesporazumljenja.

Bog nam pomagaj!

Trgovina in promet.

Klavzula.

Naši »Zveza« je bila naložila poslancu
Pfeiferju, naj v parlamentu stavi predlog

proti klavzuli o carini na italijanska vina, in
gospod poslanec Pfeifer je tudi že izvršil ta
nalog. Dunajski goročevalec »Slov. Naroda«
je zatrdil, da je s tem klavzulo zadan smrten
udarec in da se ista absolutno več
ne o b n o v i. No, mi menimo, da tudi v
tem slučaju ne smemo biti preveč optimisti,
kajti pota avstrijskih »viših obzirov« so če-
sto nepreračunljiva in naša država je od
nekad na glasu zbok tega, da se v njej naj-
raje dogajajo take stvari, ki so bile najbolj
neverjetne. Pa tudi če ne moremo verjeti v
absolutno gotovost smrti klavzule, vendar
moramo biti zadovoljni že s tem vspehom
dosedanjih protestov, da je odprava klavzule
stopila v obsej možnosti in verjetnosti, kar
pa bodi v vsodbujo vsem interesovancem,
predstaviteljem naše produkcije vina in po-
slancem, da energično nadaljujejo z naporji,
dokler ne bo dosežen zaželeni cilj.

Nov konzul.

Cesar je imenoval trgovca Henrika Do-
del-na v Leipzigu brezplačnim konzulom s
pravico do tarifarnih pristojbin.

Trgovina z razglednicami.

Ministerstvo za notranje stvari je odlo-
žilo v sporazumu s trgovinskim ministerstvom,
da v smislu ministerske naredbe dne 3. av-
gusta 1900. za trgovino z razglednicami ne
treba posebne koncesije, ker so to navadno
tiskovni izdelki, namenjeni potrebam prometa
in družabnega življenja. Izvzete so razgled-
nice, katere je prištevati umetninam.

Deželna banka (Länderbank).

Bilanca za l. 1899. kaže skupni doho-
dek (brutto) v znesku 5,743.000 gld., ako se
odtegne stroške, davke in odpise, ostane čisti
dohodek 3,576.000 gld. Generalni svet bode
glavnemu shodu, ki se ima vršiti dne 28.
marea t. l. predlagal dividendo po 6% = 12
gld. od delnice: 50.000 gld. se ima izročiti
penzijskemu zakladu, a ostanek, okroglih
960.000 gl. prenesti na novi račun.

Nevročljive pošne pošiljatve.

V smislu naredbe c. kr. trgovinskega
ministerstva od 3. januarja t. l. št. 70.157
ex 1898. (Pošt. in brz. naredbenik št. 7 ex
1899.) so se po posebnem, c. kr. poštenu
in brzjavnemu ravnateljstvu pridelenem od-
seku uradno odprle nevročljive pošne poši-
ljatve, katere so prejemni poštne uradi pred-
ložili tekom meseca februarja t. l.

Dotični neznani oddajalci, ki želé, da se
jim ta pisma vrnejo, so s tem vabljeni, da
pokažejo svojo lastninsko pravico do njih
potem dotičnega pošnega urada, ali pa ne-
posredno na c. kr. poštenu in brzjavnemu
ravnateljstvu v Trstu.

V slučaju, da tekom enega leta nikdo
ne dokaže lastninske pravice do teh pošilja-
tev, se njihova vsebina, v kolikor je v to
prikladna, proda na javni dražbi ter se iz-
kupljeni, v pisnih eventuelno najdeni in k
poštnim nakaznicam spadajoči zneski zaraču-
nijo na korist pošnega erarja. Vsebinska osta-
lih pošiljatev se pa uniči.

Tukaj podajamo imena prejemnikov in
krajev, kamor so bile dotične pošiljatve na-
menjene:

Roza Usnik Vel. Lašče, Attilio Mase-
rati Trst, G. Nicolini Rim, Filomena Pizani
Reka, Augusto Gameraith Dunaj, Charles
Taučer Shanghai, Guido Colliand Buenos
Aires, Klemens Stabler Treviso, Angiolina
Debelak Trst, M. Dabinovich Shippegan,
Giovanna Sullesich Para (Brazil), Anton
Scherpaz Selee, Jakob Ivančič Podgrad,
Honka Borszej Pápa, Albert Minas Dunaj,
Adolf Zager, Lieula, Vitoliano Carrara Vi-
dem, Ana Kisaz Reka, Johana Jelos Beljak,
Spiridion Papadopoulos Pirej, Modeste Torre
Verona, Johan Thosner Sistiana, Domenico
Zarovich Gradee, Vincenzo Bertinevich Tro-
jica, Katarina Hervatin Bergud Veli, Matej
Dulcich Dunaj, Viezzoli Pulj, Jospina Sambo
Budapest, Valdemir Mattulich Trst, Ferdi-
nand Stbamer Hamburg, Viktorija Kalupka
Buenos Aires, Antonija Penta Aleksandrija,
Giunta Provinciale Castelnovo. (Pride še.)

Shod izvoznih pivovarjarjev.

Osrednja zveza avstrijskih pivovarjarjev je
sprejela dopis trgovinskega ministerstva, ki
pozivlje zvez, naj naznani svoje menenje o
avtonomni carinski tarifi. Zveza je sklenila,
da skliče v to svrhu enketo avstrijskih iz-
voznih pivovarjarjev.

Ruski sladkor na Japonskem.

Kakor poročajo »Novosti«, je sklenila
zveza ruskih sladkornih industrijalev, da bo
odslej izvažala sladkor na Japonsko, v Afga-
nistan in v Mandžurijo.

Amerikanska moka na Turškem.

Kakor javlja avstroogerska-trgovinska in
obrotna zbornica v Carigradu v svojem poro-

čilu o zadnjem četrtletju, uvoz amerikanske
moke na Turško pojema. Avstrijski uvoz pa
se je v minoleem četrtletju povečal za 1500 q.
Ta uspeh pa je le navidezen, kajti nekaj
moke, ki je prišla na Turško preko Trsta, je
bila iz Amerike.

Denarni trg.

Dne 13. t. m. so bili na javnem dunaj-
skem trgu stavki za bančne akcepte preve-
vrste 4 1/4 do 4 3/4 %. Prolongacijski stavki so
bili 4 1/2 do 4 3/4 %. V Berlinu znaša pri-
vatni diskont še vedno 5 1/4 %. Gibanje na
dunajskem glavnem zavodu avstro-ogerske
banke je bilo zopet omejeno glede vlog in
zapadlosti.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

za 50 kg. v kronah.

Kava:	Santos I.	100.—
	II.	92.—
	Rio I.	96.—
	II.	91.50
	Santos in Rio lavé I.	105.—
	II.	105.—
	Laguaira lavé I.	136.—
	Laguaira lavé II.	101.—
	Maracaibo	107.—
	Guatemala	170.—
	S. Salvador	108.—
	Costarica	150.—
	Portorico	160.—
	S. Domingo	113.—
	Jamaica	110.—
	Malabar Plant	166.—
	Java W. J. B.	185.—
	Moka	153.—
Poper:	Singapore	97.—
	Penang	93.—
	Tellichery	96.—
	beli	141.—
Piment:		67.—
Sladka škorja:	(cimet)	85.—
	electa	89.—
Riž:	italijanski	16.75 24.—
	Indijski	10.25 15.50
	Japonski	15.— 17.—

Južno sadje:

Rožiči:		8.50 9.50
Datelji:		35.—
Smokve:	(Calamata) v venih	13.50 15.50
	proste	10.50 13.50
	puljske (Puglia)	12.50 —
	smirnske (v skatljicah)	48.—
Mandeljni:	sladki I. Bari	88.—121.—
Lešniki:	siciljski	37.— 38.—
	istrski	57.— 58.—
	levantijski olupljeni	76.—
Suho grozdje:	(cibibe): Elemé	25.— 60.—
	Sultanine	31.— 68.—
	iz Perzije	38.— 39.—
	črne Cismé	25.—
	Morea	26.50 27.—
	Lipari	—
Pomeranče:	(zaboj)	3.— 9.—
	Jaffa [zaboj]	—
Limone		4.— 6.—
Olje oljkino:	italijansko I. Bari	81.— 88.—
	albansko	47.—
	dalmatinsko	43.— 46.—
	bombažovo amerikansko	37.— 39.—
	bombažovo angleško	34.—
	sesamovo	40.50 53.—

Trgovinske vesti.

Budimpešta 15. Pšenica za oktober K.
7.86 do 7.87. Pšenica za april K. 7.62 do
7.63 Rž za oktober K. 6.61 do 6.62. Rž za
april K. 6.39 do 6.40 Koruza za juli
K. — do —. Koruza za maj 1900 K.
5.28 do 5.29. Oves za oktober K. — do
—, Oves za april K. 5.— do 5.01

Pšenica: ponudbe zmerne, povpraševanje
bolje, trdno. Prodaja: 18.000 met. stot.
5 h višje. Vreme: lepo a mrzlo.

Hamburg 15. Trg za kavo. Santos good
average za mare 35.75 za maj 36.25, za sep-
tember 37.— za december 37.50 Denar.

Havre 15. Kava Santos good average
za februar 50 k. frankov 43.25, za juli 50 k.
frankov 44.—.

Dunajska borza dne 15. marca..

	včeraj.	danes
Državni dolg v papirju	99.15	99.15
» » v srebru	99.10	99.—
Avstrijska renta v zlatu	98.35	98.20
» » kronah 4%	99.45	99.45
Kreditne akcije	234.80	234.85
London 10 Lsr.	242.90	242.85
20 mark	23.64	23.64
Napoleoni	19.88	19.27
100 italijanskih lir	90.05	90.15
Cekini	11.38	11.37

NAZNANILO.

Vsem onim cenjenim gostom, kateri so
se pritoževali, da ne pridejo v mojo gostilno
več dokler bo notri Italijan, naznanjam, da
stega ni več.

O tej priliki se priporočam starim go-
stom, prijateljem in znancem za mnogobrojen
obisk. Spoštovanjem udani

Fran Valetič

gostilničar.

Proti kašlju,

gribohu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.

zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri pncvih, govornikih, prepoved-
nikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni
v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah
kakor tudi po celi Evropi.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20	pdp. omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.—	brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25	"	Nabrežina, V dem, Benetke, Rim
9.—	omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55	pošt.	Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45	pop. omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35	"	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30	"	Benetke (via Červinjan in via Videm)
		Rim (via Bixij) naravnost.
6.25	pošt.	Dunaj, zveza z Reko
8.15	brzovl.	Kormin
8.15	"	Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45	meš.	Nabrežina, Videm, Benetke
9.45	"	do Münzschlaga
6.10	"	(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56	pdp. meš.	iz Münzschlaga, Beljaka itd.
7.33	"	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45	brzovl.	iz Kormina
9.28	"	Dunaj, zveza s Pešto, Mnihim
10.25	pošt.	Dunaj, zveza z Reko
10.40	brzovl.	iz Italije preko Kormina
11.20	omn.	iz Benetk (via Červinjan)
5.35	pop. pošt.	Dunaj, zveza z Gorico
7.45	zveč.	omn. iz Italije preko Kormina
8.30	brzovl.	iz Italije preko Kormina
9.—	"	Dunaj, zveza z Reko
11.35	omn.	iz Italije preko Kormina
10.38	pdp.	(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30	pdp.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45	"	Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50	pop.	Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45	"	brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30	"	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Dohod k sv. Andreju.

8.05	pdp.	Divača
9.35	"	Pulj, Rovinj
11.15	"	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15	zveč.	Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50	"	brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25	"	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Odhod in prihod parnikov.

V Zavrje preko Sv. Marka, Šklednja, Sv. Sobote, Milj ob 7.15, 9, 11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta) 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka) 8, 9.30 (pošta) predp. 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (pošta) 9.30, 12 (pošta) predp. 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—, 9.30 (pošta) predp. 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp. 1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (pošta) predp. 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in popoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“).

V Umag vsak dan razen nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanova, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, sobota ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanova, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30 6 pop.

Furlanska železnica.

Odhod iz Trziča:

7.48	pdp.	1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo
10.42	"	in 10.48 zveč. do Červinjana.

Dohod v Trzič:

7.20, 9.45, predp., 5.48, 10.33	pop.	iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.
---------------------------------	------	---

ZALOGA POHIŠTVA IN GLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Maccanion št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, zimne in peresne, ogledal in železnih blagajen, po cenah, da se ni bati konkurence.

Trovn.-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1, I. nadst.

Obreštuje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-corrent po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družnih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poročilo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnice na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Klanjajoči se Najvišemu, uljudno javljamo podpisanci vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je naš predragi in premili oče, gospod

Luka Bekar

danes, dne 14. t. m. ob 8. uri dopoldne po dolgotrajni, zelo mučni bolezni, previden s sv. sakramenti za umirajoče, v 76. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega ranjkega se prenese v petek zjutraj v Sežano.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v Skopem in v Sežani.

Predragega ranjkega priporočamo v pobožno molitev in drag spomin.

V SKOPEM, dne 14. marca 1900.

Josip Bekar, ekspoz. kapelan v Skopem; Berno Bekar, e. kr. vadniški učitelj na gimnaziji v Pulju; Leopold Bekar, e. kr. sodnijski kancelist v Komnu; Rudolf Bekar, e. kr. davčni adjunkt v Voloski; sinovi.

Marija Bekar, hči.

!!Nezaslišano!!

191 predmetov za samo
2. gld. 10 kr.

- 1 krasna pozlačena ura, jamčena tri leta.
- 1 pozlačena verižica.
- 1 krasen etui za smodke.
- 1 fino toaletno obrobjeno zrealo s pokrivalom.
- 1 notes vezan v angleško platno.
- 1 oprava zapestnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
- 1 oprava naprsnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
- 1 par uhanov iz double-zlata I. vrste z vdelanimi biseri.
- 1 zelo koristna pisalna oprava.
- 1 toaletno milo prijetne vonjave.
- 72 najboljših jeklenih peres.
- 25 finih pisarnih zavrtkov.
- 25 pol finega pisarnega papirja in
- 50 koristnih predmetov za gospodinjje.
- Imenovanih 191 krasnih predmetov razpošilja samo za 2 gold. 10 kr. (ura sama stane toliko) švicarska izvozna trdika

H. SCHEUER, Krakovo

Josefsgasse št. 46.

Kar ne ugaja, se sprejema nazaj v teku 8 dni.
Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Glasbena šola.

Podpisani učitelj glasbe odprl je v ulici Collogna št. 2. I. nadstropje (za javnim vrtom) šolo za poučevanje sledečih predmetov: **teorija, glasovir, petje, vse tamburaške instrumente, mandolin, vijola, čelo in violon** (contrabas). Natančnejša pojasnila daje podpisani vsaki dan od 11. do 12. ure predp. v zgoraj imenovanih prostorih. Pisma istojta. — Za vspešni in točni pouk jamčim. — Priporočuje se za obilno udeležbo beležim udani

Hrabroslav Vogrič

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi, je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh trdnih mrčesov in ušij, vseh žuželk na sadnih in drugih drevesih, zelenjadi in evetljicah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franko

Tovarna mila F. Fendler & Co

TRST. - Via Limitanea št. 1. - TRST.

ZASTOP IN ZALOGA na Goriskem pri g. Frideriku Primas v Gorici, Travnik 16 (v dvorišču) in na Opčinah pri g. Frideriku Cumar.

Prva slovenska izdelovalnica mrežic za plinovo luč (Auer)

Javljam slavn. občinstvu, da sem odprl svojo izdelovalnico in prodajalnico nepregorljivih mrežic za plinovo luč (Auer) na vogalu

Piazza Negozianti in Via dell'Arsenale

Uvažuje geslo:

„Svoji k svojim“

se priporočam za obilne naročbe.

Dragotin Vitez

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge biaziti in prav olikati) ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri Jožefu Valentiču na Dunaju III., Steingasse N. 9 I. St., Th. 10.

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjige je malo več.

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si nakoplje želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, z vživanjem pomankljivih, težko prebavnih, prevročih ali premrzlih jedil ali z nerednim življenjem kakor n. pr.

želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljenje ali zasliženje

priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let preskušeno. To zdravilo je znano

prebavno in kričistilno sredstvo

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilnomočnih zelišč in dobrih vinom, jači in oživlja cel prebavni sistem človeka, ne da bi isto bilo čistilo. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v krvnih ocvah, čisti kri vseh pokvarjenih tvarin, ki povzročajo bolezni in deluje vspešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smemo tedaj pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vseni ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi pojavi kakor: **glavobol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem**, kateri se pri dolgotrajnih (zastarelih) bo. činah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina.

Zapiranje človeške potrebe in nje neprijetne posledice kakor: **stiskanje, ščipanje, bitje srca, nespanje** in tudi strmenje krvi v jetrah, vranici in sistemu vratnih živec (haemorrhoidične bolečine), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno. **Zeliščno vino** odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavniemu sistemu povzdigo in odstranja iz želodca in črev z lahkim čistilom človeka vse ličvedne tvari.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabiljenje navadne posledice slabe prebave, pomankljivega naraščanja krvi in bolečnega stanja jeter.

Pri popolnem pomanjkanju volje do jedi, pod **nervoznem zbeganjem in otožnostjo** kakor tudi pogosti **glavoboli in nespanje** povzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vspodbujajo. Zeliščno vino podeljuje človeku voljo do jedi, pospešuje prebavo in redivo, vspodbuja močno menjavo snovi, povspenjuje in izboljšuje tvarjenje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje.

To dokazujejo mnogostevilna priznanja in zahvalna pisma.

Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po 1 gld. 50 nč. in 2 gld. v lekarnah v Trstu, Sežani, Miljah, Kopru, Izoli, Piranu, Trziču, Ogleju, Červinjanu, Ronkah, Vipavi, Ajdovščini, Postojni, Gradišči, Krmini, Gorici, Umagu, Bujah, Buzetu, Opatiji, na Reki, Krku, Čresu, Malem Lošnju, Labinju, Pazinu, Motovunu, Vižinadi, Starenggradu, Poreču, Rovinju, Vodnjanu, Pulju, Portogruaru, Trevižu, Vidmu, Benetkah itd. kakor tudi v lekarnah po celem Avstro-Ogerskem in sosednih deželah.

Tudi razpošilja trdika: lekarni v Trstu Piazza grande št. 3 in Via nuova št. 27, po 3 ali več steklenice zeliščnega vina po originalni ceni po vsej Avstro-Ogerskej poština in zaboja prosto.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahteva naj se izreč

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Moje zeliščno vino ni nikaka skrivnost, ampak sestoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega špirta 100,0, glicerina 100,0, rudečega vina 240,0, jerebičnega soka 150,0, črešnjevčevega soka 320,0, mane 30,0, koprive, jagneza, omanovih korenin, ameriškega lapuha, lecanovih in kolmežnih korenin vsakega po 10,0. Te tvari naj se pomešajo.

„Konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu

naznanja slav. občinstvu da je odprlo v ulici Concordia (v ogel ulice Vespucci) pri Sv. Jakobu

svojo novo gostilno

Tuči izvrstno istrsko, dalmatinsko in vinavsko izvirna kuhinja vedno pripravljena z gor- kimi in miznimi jedili.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

Odbor.

Costilina

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

poči izvrstno belo vijavsko ter istrsko in dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, domače klobase. Gostilna je odprta vedno do 1. ure popoldne. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.